

**LAPSEMEELSELT,
HÖBEKEELSELT**

Pärnu 2023

**URVE
TINNURI**

Illustreeris Krislin Jalakas
Toimetas Heli Hallik
Küljendas ja kaaned kujundas Vallo Hallik

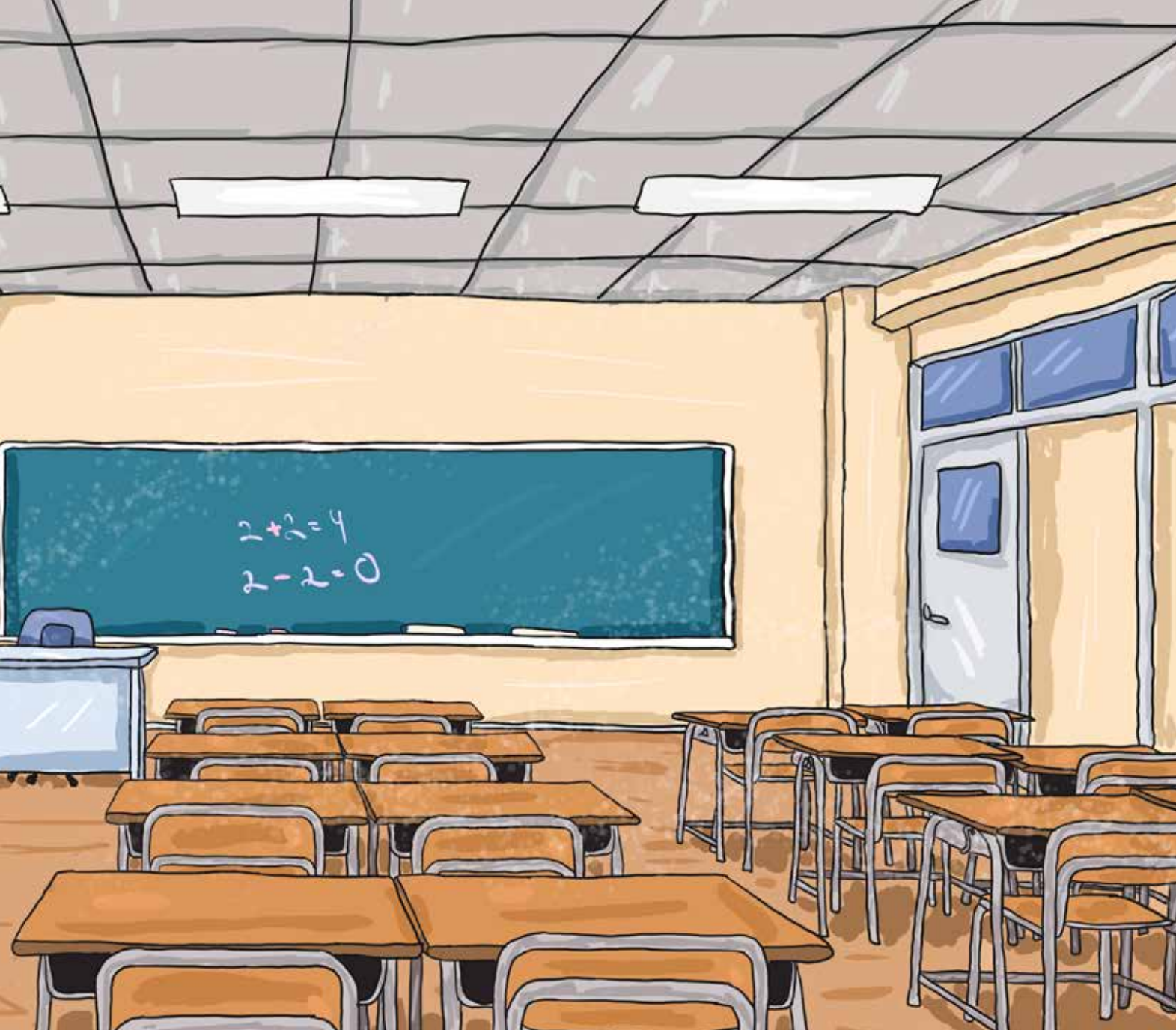
© Kõik õigused kaitstud

ISBN: 978-9916-668-60-3

Trükk: MJ Konsult

Hea Tegu kirjastus
www.fil.ee

Ei saa me läbi koolita

Tigu läks kooli

Tigu tahtis saada targaks,
mitte mingiks päevavargaks.
Nõuks ta võttis kooli minna
äärelinnast südalinna.

Ranitsa ta vinnas selga,
ütles: „Raskust ma ei pelga.
Kaasa tassin ka veel maja
nõnda kaugele kui vaja.“

Väristades mütsitutti,
roomas mitu päeva jutti,
roomas nädala ja kuu ta,
arvas: „Enam vist ei suuda.“

Kokku võttis viimse jõu ta,
pärale et lõpuks jõuda.
Minnes märjaks rassis naha,
kuni kooli ukse taha

seisma jäi ja tõmbas hinge.
„Olen kohal, küll on vingel!
Enam hetkegi ei passi,
üles otsin oma klassi.“

Kuulatas – kõik vait ja vaga.
„Koolis lapsed ju ei maga,“
nõutuna ta ringi vahtis,
uksest sisse minna tahtis.

Koolimaja tummalt tukkus,
ukski oli pandud lukku.
Tigu ohkas: „Vaat kus jama!
Kurvana pean tunnistama:

ehkki päris kiirelt käin ma,
ikkagi vist hiljaks jäin ma.
Jõudsin siis kui, oh sa aeg,
käes on koolivaheaeg.“

Pakasepoisi unistus

Kui käsitöö jaoks nõrk on kont
ja musklijõud on kasin,
siis teha tuleks kiiresti
üks külmatootmismasin.

See võtaks aega kuu või paar,
kuid tulemus on äge.
Pea tunda saaks siis igaüks
ta pakaselist väge.

Te ärge vangutage pead,
mu jutt ei ole nali,
kuid masina jaoks tarvis mul
on rohkelt materjali:

mutreid, kruvisid ja traati,
paari tühja kaljavaati,
hammasrattaid terve joru,
sada meetrit vasest toru,
väikseid seibe, suuri naelu,
kilomeeter saapapaelu,
laia letrit, kitsast sõela,
umbes tuhat vedrunõela,
pikki polte, paksu plekki,
kahte vana baikatekki,
mitukümmend papist kasti,
ainult mitte mingit plasti.

Kui masin ükskord valmis saab
ja pakast toodab üha,
siis laste rõõmuks iga päev
on koolis külmapüha.

Pinal tegi poppi

Pinal viskas tunnist poppi,
kiitles: „Olen boss!
Linnas nüüd ma ringi torman,
kuni väljas toss.“

Pliiats pinali sees ohkis,
hirmust täitsa tumm,
värisedes tema kõrval
nuuksus kustukumm.

Välja nad ei pääsenud,
sest kinni oli lukk,
tasakesi tihkusid:
„Meid ees vist ootab hukk.“

Pinal lahkelt lohutas:
„Ei kimbuta teid oht,
minu pehmes süles on
teil turvaline koht.“

Tunnen ennast liikluses
just nagu kala vees,
kohe varsti vahva sõit
meil kõigil seisab ees.“

Kihutama pistis ta
nii kiiresti kui tuul,
mööda tänavaid ta tuiskas
nagu püssikuul.

Autodest ta mööda uhas,
hüüdes: „Hei!“ ja „Hei!“
Äkki end ta sappa haakis
liikluspolitsei.

Pinal peeti kinni, teda
jälle ootas kool,
ranitsasse pisteti,
nii oli lõpp sel lool.

Vana koolivaim

Siis kui unemaale läinud
loom ja lind ja taim,
tühjas kooliõues luusib
vana koolivaim.

Kõnnib vaikes vihasajus,
hing täis igatsust,
praakil aknast sisse poetub
öös, mis süsimust.

Koridori maha jätab
märja jäljerea,
iga ruumi ukse vahelt
sisse pistab pea.

Klassist klassi tasa tatsab,
väsinud ja hall,
tuttavlikult põrand kriiksub
tema jalge all.

Meeles veel tal laste kilked,
hõiskav koolikell,
igast hetkest vastu vaatab
mälestus nii hell –

sirgeks seatud pingiread
ja õpetaja hool,
tuttuus aabits laua peal
ja tahvlil „Tere, kool!“

Koolivaim veel lävel peatub,
vana, kurb ja kõhn,
kriidist kandub sõõrmetesse
noorusaja lõhn.

Koolipeoräpp

Koolipeol ma röömsalt räpin,
silmalesse toob see sära,
meelsasti kitarri näpin,
kontrabassist ütlen ära.
See on liiga suur pill,
suure pilli mängimisest
pihku tekib vesivill.
Vahel ajan muudki liini –
tinistan ka mandoliini.
Lahkeks muudan kõigil meele,
kui ma haaran ukulele.
Siis ma kõik sean riiulile,
seltsilisteks viiulile,
ajan rinna uljalt kummi,
veidi aega taon ma trummi.
Kordamööda pille näpin,
ise muudkui räpin, räpin.
Räpi taktis sätin samme
ette, kõrvale ja taha,
kasvatada tiritamme
ka ei ole üldse paha.
Räppida võin pea peal,
pea võib olla siin või seal,
ikka röömsalt räpib suu,
tähtis pole muu,
mitte miski muu.

Seitsmepäine lohe

Seitsmepäine lohe Piia
juttu puhus üleliia –
vahetpidamata vatras,
aina lobises ja patras.
vestles koiduga ja aoga,
käbiga ja oksaraoga,
jutles põösaga ja puuga
kõigi oma seitsme suuga.
Rääkis kõigest, mis tal meeles,
seitsmes erinevas keeles.
„Oh sind tüütut jutumoori!“
kuulda sai ta laitvat koori.
„Nõnda lobised sa, et
kõrvad jooksevad meil vett.“
Piia solvus: „Vahet pole,
näen, et keegi teist ei ole
minuga siin ühte meelt.“
Näitas ülbelt seitset keelt,
istus valge Audi rooli,
sõitis Tartu Ülikooli,
õppis, teadagi ju miks,
spordikommentaatoriks.

Jukust Juhaniks

Juku püüdis koolipingis
olla virk ja viks,
kogus teadmisi ja kasvas
Jukust Juhaniks.

Juhan kirjatarkusest
väga palju hoolis,
eesti keele õpetajaks
hakkas külakoolis.

Õpetas, et tähed on
tähtsad asjamehed,
äärest ääreni neid täis
raamatute lehed.

Õpetas ta, kuhu käib
koolon, punkt või koma
ning et meie emakeel
armas on ja oma.

Aastad läksid, kuni ta
oli juba vana,
pensionile siirdus ta
hallpäise, väarikana,

jättes oma teadmised
ja vaimustuselätte,
oma tõed ja kogemused
noore Juku kätte.

Ei saa me läbi koolita

Ei saa me läbi koolita,
on rumal olla häbi.
Kui tarkusest ei hoolita,
siis elus ei löö läbi,

nii manitsevad mamps ja paps
ning räägib õpetaja,
et seda mõistaks iga laps –
jah, õppida on vaja.

Vist nahast välja pugema
peab, et kõik kulgeks seatult,
peab veerimata lugema
ja kirjutama veatult

ning korrutama, jagama
ja lahutama, liitma,
et õps ei hakkaks pragama,
vaid jääks meid kehvalt kiitma.

Kui tarkus tuleb mühinal
ja seda pole vähe,
siis pea on varsti suur kui pall
ja müts ei lähe pähe.